

Tretja letošnja razstava v Generali galeriji posvečena velikanu slovenske umetnosti Janezu Berniku

- V Generali galeriji je v četrtek, 17. septembra, ob 19. uri potekalo odprtje tretje letošnje razstave z naslovom *Zapisi spomina* posvečeni 10. obletnici smrti Janeza Bernika.
- Janez Bernik velja za enega najpomembnejših in najvidnejših ustvarjalcev slovenske umetnosti 20. stoletja.
- Razstava kronološko predstavlja umetnikov opus med letoma 1961 in 2004 – od obdobja letrizma in ciklusa *Kamen – kruh* do njegovih poznih, izrazito eksistencialnih del.
- Razstava je posvečena spominu na Matjaža Gantarja, idejnega očeta Generali galerije in velikega ljubitelja umetnosti Janeza Bernika.

Ljubljana – V Generali galeriji so se v četrtek, 17. septembra, ob 19. uri zbrali ljubiteljice in ljubitelji umetnosti na odprtju tretje letošnje razstave. Tokrat je na ogled razstava *Zapisi spomina*, posvečena 10. obletnici smrti akademskega slikarja Janeza Bernika, velikanu slovenske umetnosti. Razstava kronološko predstavlja opus njegovih del med letoma 1961 in 2004 ter obiskovalce pelje skozi več pomembnih obdobj njegovega ustvarjanja.

Na ogled so dela Janeza Bernika iz obdobja letrizma oziroma ciklusa *Pisma*, ki je zaznamoval prvo polovico šestdesetih let prejšnjega stoletja. Bernik je takrat v svoja dela vključeval črke, arhaične zapise, šifre, pismenke, besede in številke, ki niso služili branju, temveč so postajali samostojni vizualni znaki. Takšni zapisi delujejo kot nekakšni arheološki ostanki človeške civilizacije in izražajo človekovo potrebo, da za seboj pusti sled.

Pomemben del razstave je posvečen tudi ciklusu *Kamen – kruh iz sedemdesetih let*, ko so v Bernikov opus vstopili motivi kruha, kamna in človeške roke. Ti nosijo globoke simbolne pomene, povezane z življenjem, preživetjem, trdnostjo in trajnostjo. V tem obdobju je njegova slikarska govorica postala bolj izčiščena, podobe pa so pogosto osredotočene na enega ali dva močna simbola, umeščena v skoraj prazen prostor.

Na razstavi ima posebno mesto monumentalno delo *Petinpetdeset let prepozna izjava*, ki je nastajalo med letoma 2001 in 2004 ob deseti obletnici slovenske osamosvojitve in odpira težka

vprašanja o povojnih pobojih, razkolu družbe ter kolektivni travmi. Z ostrimi, sunkovitimi potezami ter sakralnimi simboli, kot so trnjeva krona, križ in zveržene roke, Bernik spregovori o trpljenju, zgodovinskih ranah ter iskanju očiščenja in sprave. S tem umetniškim delom se Bernik neposredno navezuje na Picassovo *Guernico* s simbolom trpljenja in človeške tragedije.

»Janez Bernik je s svojimi platni ustvaril prostor, kjer se surovost materije sreča s čistostjo duha, s čimer se njegovo slikarstvo sklone kot brezčasna podoba človeškega upanja in bivanjskega dostojanstva. Kljub teži materialnega sveta v njegovi slikarski govorici vedno prevlada subtilna luč odrešitve,« je poudarila kustosinja razstave **Petra Bizilj Silva**.

Bernik je bil avtor, ki je verjel, da mora umetnost ostati iskrena, četudi je neudobna. In prav zato je danes tako dragocena. Razstavi se je pridružil tudi **prof. dr. Milček Komelj**, ki je umetniško vrednost in interpretacije del umetnika Janeza Bernika povzel: *»Bernik je bil rojen kot velik esteta in likovni virtuoz, a je bil hkrati tudi neutrujen premišljevalec, zato njegove ekstatične ali zamišljene figure iščejo resnico sveta, medtem ko se je on sam iz težnje po prvinski moči od svoje lepote nazadnje zavestno odvrnil celo k pravcati groteski. Vendar je v vsej svoji raznolikosti, ki je polna kontrastov in prehajanj, vselej izhajal iz pristinega notranjega impulza, ki ga je skozi otipljivo vidnost silil v globino neznanega in nevidnega. Zato je bil ves čas prepričljivo sugestiv, otipljivo neposreden in hkrati zastrto enigmatičen, vselej pa poetičen in skrivnosten. Zato se nam ob vsaki njegovi razstavi lahko zazdi, da se nam z njo vsakič odpira nov pogled v Bernikovo zakladnico starodavnih listin, skrivnostnih predmetov in svečnikov, ki se jim je s svojo predanostjo umetnosti, kot iskalec prvinske izraznosti in kot varuh spomina pridružil tudi on sam.«*

Direktorica marketinga in odnosov z javnostmi **Svetlana Almaš** pa je dejala: *»V Generali galeriji že vrsto let ustvarjamo prostor, kjer številni umetniki lahko predstavijo svoja dela, in prostor, kjer je umetnost dostopna širši javnosti. Tudi tokratna razstava je nekaj posebnega, saj je posvečena Janezu Berniku, enemu največjih ustvarjalcev slovenske likovne umetnosti. Njegov opus ostaja pomemben del naše kulturne dediščine in navdih za nove generacije. Razstavo obenem posvečamo Matjažu Gantarju, idejnemu očetu Generali galerije, katerega vizija nas še danes vodi pri ustvarjanju prostora za vrhunsko umetnost.«*

Zavarovalnica Generali v skladu s svojimi trajnostnimi zavezami nenehno vlaga v družbeno odgovorne projekte. Med drugim že vrsto let podpira tudi slovenske umetnike in se zavzema za ohranjanje slovenske kulturne dediščine. Del teh prizadevanj je tudi Generali galerija, ki je s svojim depojem prava zakladnica umetnosti - premore namreč okoli 1000 del.

Tokratno razstavo Generali poklanja spominu na Matjaža Gantarja, idejnega očeta Generali galerije in velikega ljubitelja umetnosti Janeza Bernika. Vsa razstavljena dela so del osebne zbirke umetnikove nečakinje Romane Bernik Gostič, ki jih posodila Generali galeriji in hkrati pomembno prispevala tudi k pripravi razstave.

GENERALI zavarovalnica, d. d., je v Sloveniji prisotna od leta 1997. Je vodilna mednarodna zavarovalnica v Sloveniji in del Skupine Generali, enega največjih svetovnih ponudnikov zavarovanj in upravljanja premoženja, s skupnim prihodkom od premij v višini 98,1 milijarde € in 900 milijardami € sredstev v upravljanju v letu 2025. Skupina, ustanovljena leta 1831, ima z več kot 88.000 zaposlenimi in 163.000 zastopniki, ki skrbijo za 75 milijonov strank po vsem svetu, vodilni položaj v Evropi in čedalje pomembnejšo pozicijo v Aziji in Latinski Ameriki. Z inovativnimi in prilagojenimi rešitvami, najboljšo uporabniško izkušnjo in digitaliziranimi globalnimi distribucijskimi zmogljivostmi je Generali v osrčju svoje strategije zavezan h grajenju vseživljenjskega partnerstva s strankami. Z namenom ustvarjanja pravičnejše in odpornejše družbe ter vrednosti za vse deležnike, je trajnostni razvoj vključen v vse strateške odločitve.

Posebna zahvala pa gre tudi družbi Generali Investments d. o. o., podporniku Generali galerije od vsega začetka do danes. Prav tako se družini Gantar, pokroviteljici galerije, katere pobudnik in ustanovitelj je bil Matjaž Gantar, iskreno zahvaljujejo za podporo in sodelovanje pri delovanju galerije.

Razstava bo na ogled do 4. decembra 2026, v Generali galeriji na Dunajski cesti 63 vsak delovni dan od 8. do 18. ure.

O avtorju

Janez Bernik (1933–2016) se je rodil v Gunccljah pri Ljubljani. Leta 1955 je diplomiral iz slikarstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je pozneje zaključil tudi slikarsko in grafično specialko. Svoje znanje je leta 1959 kot štipendist francoske vlade izpopolnjeval v Parizu. Bil je vsestranski umetnik, ki se je poleg slikarstva ukvarjal tudi z grafiko, kiparstvom, ilustracijo, tapiserijo, knjižno opremo in poezijo. elja za enega vodilnih predstavnikov slovenske moderne likovne umetnosti. Njegovo ustvarjanje je skozi desetletja prehajalo od informela in letrizma do nove figuralike ter poznejših izrazito figuralnih in eksistencialnih motivov. Od leta 1976 je deloval tudi na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je bil predstojnik oddelka za slikarstvo in pozneje redni profesor za risanje in slikanje. Bil je ustanovni član Grupe 69 in je sodeloval na vseh njenih razstavah.

Bil je tudi eden od podpisnikov pobude za ustanovitev Nove revije in pozneje član njenega uredniškega odbora ter sooblikovalec številnih njenih izdaj. Za svoje delo je prejel več kot 40 domačih in mednarodnih priznanj, med drugim nagrado Prešernovega sklada, Jakopičevo nagrado, Prešernovo nagrado za življenjsko delo in Herderjevo nagrado. Njegova dela hranijo številne ugledne zbirke in institucije doma in po svetu, med njimi Albertina na Dunaju, Tate Gallery v Londonu ter Museum of Modern Art v New Yorku in San Franciscu.

Več:

Aktualno razstavo si lahko ogledate tudi [v virtualni galeriji](#).

GENERALI zavarovalnica, d. d., je v Sloveniji prisotna od leta 1997. Je vodilna mednarodna zavarovalnica v Sloveniji in del Skupine Generali, enega največjih svetovnih ponudnikov zavarovanj in upravljanja premoženja, s skupnim prihodkom od premij v višini 98,1 milijarde € in 900 milijardami € sredstev v upravljanju v letu 2025. Skupina, ustanovljena leta 1831, ima z več kot 88.000 zaposlenimi in 163.000 zastopniki, ki skrbijo za 75 milijonov strank po vsem svetu, vodilni položaj v Evropi in čedalje pomembnejšo pozicijo v Aziji in Latinski Ameriki. Z inovativnimi in prilagojenimi rešitvami, najboljšo uporabniško izkušnjo in digitaliziranimi globalnimi distribucijskimi zmogljivostmi je Generali v osrčju svoje strategije zavezan h grajenju vseživljenjskega partnerstva s strankami. Z namenom ustvarjanja pravičnejše in odpornejše družbe ter vrednosti za vse deležnike, je trajnostni razvoj vključen v vse strateške odločitve.